

BİLGİSAYAR PROGRAMCILIĞI PROGRAMI

WEB TASARIMININ TEMELLERI

ÖĞR. GÖR. TURGAY ERDEMİR

HAFTA 3

erdemirturgay@gmail.com

turgayerdemir.com.tr

WEB SİTESİ TASLAĞI OLUŞTURMA

Web sitesi taslağı oluşturulurken dikkat edilmesi gereken bazı özellikler vardır.

2.1.1. Bütünlük

Web sitemiz, ana sayfasından iç sayfasına, kullanılan yazı tiplerinden renklere ve resim boyutlarına kadar birbirine benzeyen bir şekilde olmalıdır. Site içerisinde kullanılan dil aynı olmalıdır.

2.1.2. Güvenirlik

Hazırlayacağımız web sitesi kullanıcılarda güven hissi uyandırmalıdır. Her açtıkları sayfayla beraber yeni reklam sayfaları açılıyorsa, her sayfa farklı renklerden ve farklı yazı tiplerinden oluşuyorsa, iletişim bölümü yok ya da iletişim bilgileri (adres, telefon, e-posta) eksik ise internet kullanıcıları bu site hakkında şüphe duyarlar.

Sitemizde yayınladığımız metinler bize ait olmayıp başka internet sitelerinden alınmış ise kullanıcı için bizim sitemiz güvenilir olmayacaktır. Kendimize ait olmayan bütün yazılarda kaynak belirtmemiz sitemizi daha güvenilir yapacaktır.

2.1.3. Güncellik

Hazırladığımız web sitesindeki bilgileri güncel olmalıdır. Eski kullanılmayan bilgileri gerekirse sitemizde bir arşiv bölümü hazırlayarak orada tutmalıyız. Bağlantı verdiğimiz sayfaların çalıştığından emin olmalıyız.

2.1.4. Bağlantı Hızı

Birçok kullanıcı istediği sayfaların hızlı yüklenmesini ister. Web sayfalarının hızlı yüklenmesini olumsuz etkileyen başlıca sebepler şunlardır:

Görsellerin yanlış kullanılması

Bir Web sayfasının toplam boyutunun büyük bir kısmı resimlerden oluşmaktadır. Bu nedenle resimlerin dikkatlice kullanılması gerekmektedir. Görsellerin yükseklik ve genişliklerini HTML kodda belirtmeliyiz ki web tarayıcılar görselleri sayfaya daha hızlı yerleştirsin. İçerisinde az renk tonu olan görseller için gif veya png, çok fazla renk tonundan oluşan görsellerde jpg dosya tiplerini kullanmamız daha uygun olur.

Tablo kullanmak

Tablolar her ne kadar yerleşimi kolaylaştırsa da iç içe gömüldüklerinde tarayıcılar zorlanmaktadır. Temel olarak tabloları iç içe kullanmak yerine alt alta kullanmaya çalışmalıyız yani bütün sayfayı bir tek tabloya gömmek yerine tablomuzu sayfa yüklendikçe görüntülenebilecek şekilde küçük yatay parçalara ayırmak, kullanıcıya sayfanın daha hızlı yüklendiği hissini verecektir.

2 Standart dışı yazı tiplerinin resim olarak kullanılmaya çalışılması

Yazı tipini seçerken herkesin bilgisayarında yüklü olan yazı tiplerini seçmeye çalışmalıyız (Arial, helvetica, tahoma, verdana gibi). Standart dışı yazı tiplerinin resim olarak kullanılmaya çalışılması sayfanın yüklenme hızını yavaşlatacağından çok fazla tercih edilmemelidir.

2 Sayfa içerisinde kullanılan elemanların sayısının çok olması

Bir web sayfasında ne kadar fazla farklı dosya varsa sayfamız o kadar yavaş yüklenecektir. Bir web tarayıcı sayfa içinde karşılaştığı her farklı dosya için web sunucusuyla tekrar tekrar iletişime geçecektir. Bu da web sayfasının yavaş yüklenmesine neden olacaktır. Web sitemizde bir web sayfasında kullandığımız dosyaları diğer sayfalarda da kullanırsak web sayfalarımızın daha hızlı yüklenmesini sağlarız.

Resim, film, ses vb. elemanların kullanıcının isteği dışında yüklenmeye başlaması

Hazırlamış olduğumuz sitede büyük resimler, fon müzikleri, filmler vb. elemanların kullanıcının isteği dışında yüklenmeye başlamasını engellemeye çalışmalıyız. Kullanıcıyı, büyük boyutlu resimler (örneğin bir resim galerisi), filmler (örneğin bir konferansın çekimleri) ya da ses dosyalarının (örneğin bir röportaj) bulunduğu sayfalara girmeden önce mutlaka uyarmalıyız.

2.1.5 Sunulacak içerik Kategorilerini Oluşturma

Hazırlayacağımız web sitesinde içerikleri düzenleyerek kategorilere ayırmalı ve kullanıcıya düzenli bir şekilde sunmalıyız. Örneğin bir okul sitesi hazırlıyorsak okul tanıtımı ile ilgili bilgileri bir kategoride, öğrencilerle ilgili bilgileri bir kategoride, haberleri ayrı bir kategoride toplamalıyız ki kullanıcı aradığını sitemizde kolayca bulabilsin.

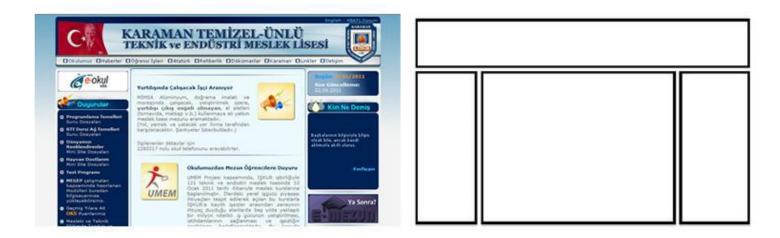
2.1.6. Tutarlı Sayfa Hazırlama

Birbirinden farklı yapıda tasarlanan sayfalardan oluşan bir web sitesi tutarsız bir görünüm oluşturur. Kullanıcılara sunduğunuz bilginin yararsız olduğunu düşündürür. Web siteniz için bir ana sayfa ve bir iç sayfa tasarımı yapmanız uygun olacaktır. Sitenizde bir tane ana sayfa hazırladıktan sonra iç sayfaları çoğaltarak hazırlamanız tutarlı sayfalar hazırlamanızı sağlayacaktır

Sitede kullandığınız renkleri, başlıkları, yazıların büyüklüklerini, resim ve yazılar arasındaki boşlukları sitenin bütün sayfalarında uyumlu kullanmaya çalışmalıyız.

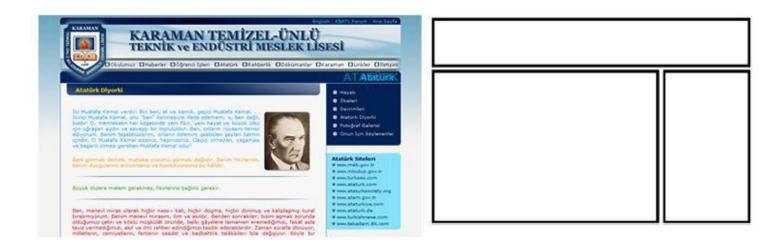
2.2. Ana Sayfa Düzeni

Web sitemizin ana sayfası çok önemlidir. Ana sayfa kullanıcıyı ilk karşıladığımız yerdir. Bu yüzden düzenli olmalı, sitenin önemli bölümlerine tek tıklama ile ulaşılmasını sağlamalıdır. Ayrıca hızlı yüklenmesi de çok önemlidir.

2.2.1. Sayfa İçi Yerleşim Planı

İçeriklerin verildiği bölüm web sitemizin iç sayfalarıdır. Bu sayfaları hazırlarken referans alacağımız şey içerik yerleşimidir. İçeriği koyacağımız yer ile beraber yönlendirici menüler (navigasyon), resimler, animasyonlar, reklam alanlarının yerlerini de planlamamız gerekir. Metin ve resimler arasındaki boşluklar, yazı tipleri, büyüklükleri, renkler, başlıkların planlaması yapılır (gekil 2.2)

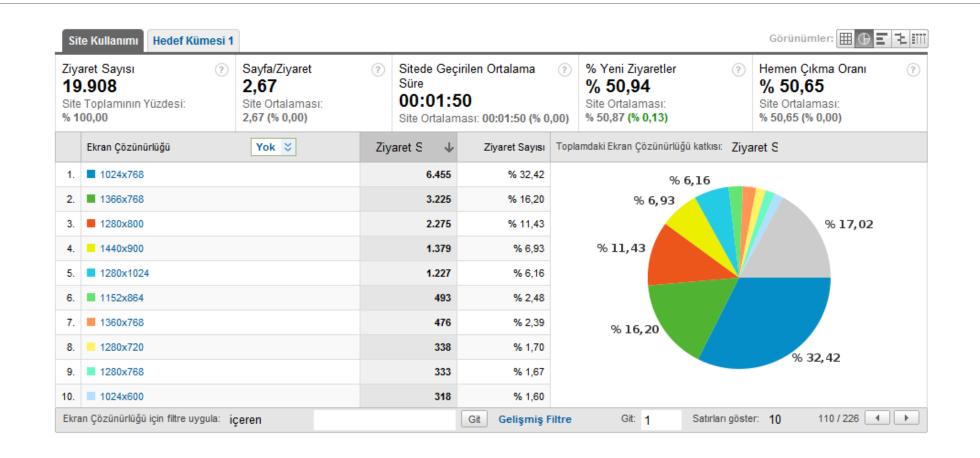

2.2.2. Sayfa Çözünürlüğü

Web tasarımı yaparken dikkat edeceğimiz şeylerden biri kullanıcıların ekranında yatay kaydırma çubuğu oluşturmamaktır. Sayfalarımız uzadığında dikey kaydırma çubuğu oluşması internet kullanıcılarını çok rahatsız etmez ama dikey kaydırma çubuğu yanında yatay kaydırma çubuğu oluşması rahatsızlık verir. Kullanıcıyı yorar. Bu yüzden web sayfası tasarlarken genelde yatay olarak sabit büyüklükte çalışılır. Web sayfalarında dikey kaydırma çubuğunun oluşacağı dikkate alınarak yatay çalışma alanı gelende ekran çözünürlüğünden daha ufak seçilir. Örneğin 1024 piksel genişlikteki bir ekran çözünürlüğü için sayfa kenarındaki boşluklar da dikkate alınarak 980 piksel genişlikte bir sayfa tasarımı yapılır.

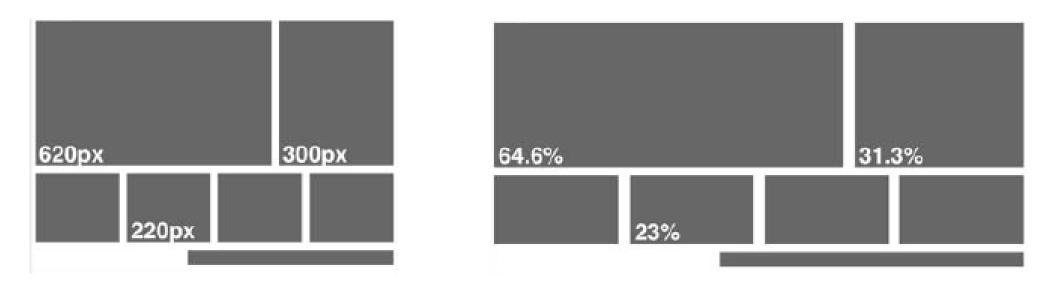
Biz 1600x1200 çözünürlüklü bilgisayarımızda bir ekranın her yerini dolduran web sayfası tasarımı hazırladık diyelim. Bu tasarım bizim bilgisayarımızda çok iyi görünürken başka bilgisayarlarda ekranda tam olarak görünmeyebilir. Bu yüzden sayfa çözünürlüğü belirlerken dikkat etmemiz gereken en önemli şey internet kullanıcılarının ekran çözünürlükleridir.

Kullanıcıların hangi ekran çözünürlüklerinde bilgisayar kullandıklarını öğrenip en çok kullanılan ekran çözünürlüklerine göre tasarımımızı yapabiliriz. Kullanılan ekran çözünürlükleri analiz yapan, istatistik tutan internet sitelerinden öğrenebilirsiniz

Grafikte en çok kullanılan ekran çözünürlüğü 1024x768 olarak gözükmektedir. Diğer ekran çözünürlükleri daha büyüktür. Eğer biz sitemizi 1366x768 çözünürlüğe göre ayarlayacak olursak sayfa tasarımını en fazla ekran alanını kullanabilmek için 1340 piksel genişlikte yaparız. O zaman 1024x768 ekran çözünürlüğünde ekranda yatay kaydırma çubuğu çıkar. Bu da internet kullanıcıların hiç sevmediği bir şeydir. Bizim tasarımı 980 piksel genişlikte yapmamız bütün ekran çözünürlüklerinde yatay kaydırma çubuğu çıkmasını engelleyecektir. Ancak dikey kaydırma çubuğu kadar bir boşluk bırakılacak diye bir kural yoktur (Dikey kaydırma çubuğunun genişliği 20 piksel kadardır.). Önemli olan dikey kaydırma çubuğunun çıkarılmamasıdır.

Ekran çözünürlüğüne göre değişen (büyüyüp küçülebilen) web sayfası tasarımları da yapabiliriz. Ama bu istediğimiz tasarımda farklılıklar oluşturabilir ve biraz daha uğraştırıcıdır.

Tasarımımız sabit çözünürlükte olabileceği gibi (solda) ekran çözünürlüğüne göre de büyüyüp küçülebilir (sağda).

2.2.3. Reklam Alanlarını Belirleme

İnternet geliştikçe internetin para kazanma yöntemlerinden biri olan reklam sektörü de gelişti. Buna bağlı olarak web sayfalarında kullanılacak reklam alanları (banner) da standart hâle gelmeye başladı.

Zorunlu olmamakla birlikte web sayfamızda kullanacağımız reklam alanlarımız var ise bu alanları standartlara uygun bir şekilde düzenlememiz uygun olacaktır.

Ekran çözünürlükleri değiştikçe reklam alanı standartları da değişse de günümüzde kullanılan reklam alanı standartlarından bazıları aşağıdaki gibidir.

WEB TASARIM VE PROGRAMLAMA

Bilişim Teknolojileri Alanı

468x60

Şekil 2.5: 468x60 piksel reklam (banner) örneği

➤ 234 x 60 piksel – (Yarım banner) (Şekil 2.6)

WEB TASARIM VE PROGRAMLAMA

Billişim Teknolojileri Alanı

Şekil 2.6: 234x60 piksel reklam (banner) örneği

➤ 88 x 31 piksel – (Mikro Bar) (Şekil 2.7)

88x31

Şekil 2.7: 88x31 piksel reklam (banner) örneği

> 120 x 90 piksel – (Buton 1) (Şekil 2.8)

Şekil 2.8: 120x90 piksel reklam (banner) örneği

2.3. Dil Desteğinin Belirlenmesi

Web sayfamız birden çok dilli bir internet sitesi ise bunun planlamasını önceden yapmak, farklı dillerdeki sitelere geçişler için nasıl bir yöntem izleyeceğimizi belirlemek zorundayız. Buna göre sayfa içerisinde kullanacağımız karakter kodlamasını ayarlamalıyız.

Ayrıca web sitemizin genellikle sağ üst köşesine (Kullanışlı başka bir alana da olabilir.) farklı dillerdeki bölümlerine bağlantılar vererek kullanıcıyı yönlendirmeliyiz. Bu yönlendirmeyi ülke bayrakları, açılır menüler ya da farklı dillerin adlarını yazarak yapabiliriz.

Site Haritası | Yerleşke Haritası | Arama | A-Z Dizin | İletişim

English | Français | Deutsch

2.4. Mobil Cihazlarla Uyumluluk

Hazırladığımız web sitelerinin çözünürlükleri genelde bilgisayar monitörlerine ve bilgisayarlarda kullanılan web tarayıcılarına göredir.

Eğer mobil cihazlarda da web sitemizin görüntülenmesini istiyorsak ekran çözünürlüklerini ve mobil cihaz web tarayıcı özelliklerini dikkate alarak web tasarımı yapmalıyız. Böylece daha çok internet kullanıcısına erişme olanağımız olur.

2.5. Yardım Sayfaları

Yardım bölümü oluşturulması, sitenin içeriği ile ilgili takıldığınız bölümlerle ilgili sorularınızda çok yararlı olacaktır. Örneğin bir alışveriş sitesinde kullanıcı alışveriş sepetine ürünleri attıktan sonra hangi adımları izleyeceğini bir yardım sayfası ile adım adım anlatabiliriz.

Bir çocuk sitesinde masal dinlemek isteyen ya da oyun oynamak isteyen çocuğa hangi adımlarda neler olduğunu anlatan yardım bölümleri oluşturabiliriz. Yardım sayfalarının niteliği web sayfasının kullanıcı profiline göre değişebilir.

Üye-Giriş -- Yeni Üye Olma -- Şifremi Unuttum! -- Yardım

Yardım

ULAKBİM Cahit Arf Bilgi Merkezi'nde web üzerinden verilen hizmetlerden yararlanabilmek için ULAKBİM'e üye olmak gerekmektedir. ULAKBİM'e üye olabilmek için gerekli tek önşart bir e-posta adresiniz olmasıdır (üyelerle iletişim büyük ölçüde e-posta üzerinden yapılmaktadır).

2 Ağustos 2004 tarihinden önce Belge Sağlama Sistemini kullanmak için açılmış olan hesaplar, ULAKBİM üyeliği haline getirilmiştir. Yalnız bu üyeliklerin etkin hale getirilmesi gerekmektedir. Bunun için Üye - Giriş sayfasından sisteme giriş yapmak yeterli olacaktır. Gelen sayfadan üyeliğin etkinleştirilebilmesi için gerekli bilgiler verilmektedir.

Her üyeliğe ait parasal bir hesap bulunmaktadır. İlk üyelik sırasında hesaptaki para 0 (sıfır) liradır. Üyeler hesaplarına para aktarabilmektedir ve hesaplarındaki bu para ile aldıkları hizmetlerin ücretlerini ödeyebilmektedirler. Hesaba para aktarma ile ilgili bilgiler buradan öğrenilebilir.

ULAKBİM Üveliği ile ilgili öğrenmek istenilecek diğer bilgiler:

- ULAKBİM Üyelik sistemini kullanmak için gerekli teknik önşartlar nelerdir ?
- Nasıl üve olurum?
- Sifremi/Kullanıcı adımı unuttum, ne yapmalıyım ?
- Üyeliğimi etkinleştirmek için gerekli bağlantı, e-posta adresime gelmedi, ne yapmalıyım?
- Üyelik hesabıma nasıl para aktarabilirim ?
- Sisteme giriş yapmama rağmen giriş sayfasına geri dönüyorum. Sorun nedir ?
- Sayfanıza bağlanırken güvenlik ile ilgili uyarılar/hatalar aliyorum. Sorun nedir ?

ULAKBİM Üyelik sistemini kullanmak için gerekli teknik önşartlar nelerdir ? [Başa Git]

ULAKBİM üyelik sistemini kullanabilmek için çerez (cookie) desteği olan ve bu desteği etkin olan bir web gezgininiz (browser) olması yeterlidir. Gezgininizin Javascript desteğinin olması ve etkin olması da tercih edilmektedir.

Nasıl üye olurum ? [Başa Git]

Üye olmak için;

- 1. Üye Giriş sayfasında 'Yeni Üye Olma' düğmesine basarak gelen sayfadan kendinize yeni bir üyelik kaydı yaratmalısınız.
- 2. Üyelik kaydı yaratıldıktan sonra e-posta adresinize gönderilen bağlantıyı (link) ziyaret ederek, üyeliğinizi etkin hale getirmelisiniz. 7 gün içinde etkinleştirilmeyen üyelik kayıtları silinmektedir.

2.6. Site Haritası

İçerik yönünden zengin, kategorisi bol bir web sitesi hazırladıysak kullanıcıların istedikleri sayfalara daha kolay ulaşmalarını sağlamak için sitede bulunan bütün kategorilerin listesinin bulunduğu bir site haritası sayfası yapmamız çok iyi olacaktır. Site haritasının bulunduğu sayfadaki bağlantılar sayesinde tüm kategorilere ulaşım daha kolay olacaktır.

Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi

ULAKBİM'de Ara	
	Ara

ULAKBİM Ana Sayfa

Ulusal Akademik Ağ

Cahit Arf Bilgi Merkezi

ULAKBIM Hakkında

Sikea Sorulan Sorular

İş/Staj Olanakları

letişim

Site Haritası

Arama

Hızlı Erişim

ULAKBIM Üye-Giris

Kullanıcı:

Sifre:

Gir [?]

Yeni Üye | Şifremi Unuttum! [Güvenlik Sorunu Yaşıyorum!]

Site Haritası

- ULAKBİM Ana Sayfa
- Ulusal Akademik Ağ
 - Ağ İstatistikleri
 - Ulusal Projeler
 - AB Projeleri
 - TR-Grid
 - ULAK6NET (IPv6)
 - ULAK-CSIRT
 - eduroam
 - · Yazılım Geliştirme
 - Diğer Servisler
 - Dosya Arşivi
 - DNS Sunuculari
 - Yansı Servisi
 - Akamai Sunucusu
 - · Canlı Yayın
 - Nitelikli Servis (QoS)
 - Multicast
 - VoIP
 - Balküpü
 - PC Yönlendirici
 - Sunum/Doküman
 - Basvuru/Politika
 - ULAKNET Çalıştayları
- Cahit Arf Bilgi Merkezi
 - Araştırma
 - Ulusal Veri Tabanları
 - Uluslararası Veri Tabanları
 - Katalog
 - TOKAT
 - Bibliyometrik Analizler
 - UlakVekil
 - Hizmetler
 - Relge Sağlama

Site Map

- ULAKBİM Home Page
- ULAKNET
 - · Network Operation Center
 - · Network Statistics
 - National Projects
 - EU Projects
 - TR-Grid
 - Ulak-CSIRT
 - eduroam
 - ULAK6NET
 - Software Development
 - Other Network Services
 - Memberships
- Cahit Arf Information Center
 - Subject/Citation Search
 - Document Delivery
 - Library Catalog
 - Databases
 - Publication/Citation Indicators
 - · Publication Incentive
 - TÜBİTAK EKUAL
 - ULAKBİM National Databases
 - About CABIM

TÜBİTAK EKUAL

Bir web sayfası taslağı hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler	
➤ Bir web sayfası tasarlayınız.	 Sitenin ana sayfasını tasarlayınız. Sayfa çözünürlüğünü ayarlayınız. Sitenin iç sayfasını tasarlayınız. Reklam alanlarını belirleyiniz. Site birden fazla dilden oluşacaksa hangi dilleri destekleyeceğini belirleyiniz. Yardım sayfası hazırlayınız. Site haritası hazırlayınız. 	

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1.	Hazırlayacağınız site için içerik belirlediniz mi?		
2.	Site içeriklerini kategorilere ayırdınız mı?		
3.	Siteniz için bir ana bir de iç sayfa hazırladınız mı?		
4.	Ana sayfada gezinme çubuklarının yerini belirlediniz mi?		
5.	İç sayfada gezinme çubuklarının yerini belirlediniz mi?		
6.	Sitenizi hangi çözünürlükte hazırlayacağınızı belirlediniz		
	mi?		
7.	Sitenizin ana sayfasındaki reklam alanlarını belirlediniz		
	mi?		
8.	Sitenin iç sayfaları için reklam alanını belirlediniz mi?		
9.	Siteniz için yardım sayfası hazırladınız mı?		
10.	Siteniz için site haritası hazırladınız mı?		

Gelecek...

Temel HTML etiketleri